

De afgelopen tijd hebben waarschijnlijk veel mensen weer plezier beleefd aan het aanschaffen van nieuwe dingen, vooral als ze daar voordelig aan zijn gekomen door b.v. Black Friday. Het aanschaffen van iets nieuws lijkt zo het toppunt van plezier te zijn. Maar het schijnt echter zo te zijn dat mensen bereid zijn om veel meer te betalen voor het terug krijgen van iets vertrouwds dan dat ze bereid zijn om voor iets nieuws neer te leggen. Maatschappelijk vertaald zou je dat terug kunnen zien in het enorme verzet dat er is als oude tradities dreigen te verdwijnen. Zoals b.v. het veranderen van de vermomming van Zwarte Piet. Of de overdreven angst die er bestaat voor de komst van nieuwkomers met een andere cultuur.

Dat verzet tegen het verloren gaan van tradities is niet iets van alleen de huidige tijd. Het is er altijd al geweest. Ook in de Rooms Katholieke kerk had men er mee te maken. Zo werd van oudsher de komst van Jezus Christus in deze wereld gevierd op 6 januari: Het feest van de Epifanie (het aan het licht komen van Jezus' komst op aarde). Maar men had te maken met de oude traditie van het zonnewende feest. Dat zonnewende feest rond 25 december dreigde het hele feest van 6 januari te overschaduwen. Toen nam men het besluit: als je er niet van kunt winnen, dan moet je het opnemen. Het zonnewende feest kreeg een make over. De terugkeer van het zonnelicht werd gekoppeld aan de komst van het licht der wereld: Jezus. En dat laatste kreeg de meeste nadruk.

En nu weten we niet beter in de westerse wereld:

Kerstmis is op 25 december, de geboorte van Jezus.

6 Januari bleef echter ook bestaan. En naast de komst van Jezus in de wereld op 25 december, gaf dit feest aandacht aan de openbaring van die komst van Jezus aan de wereld. Die wereld werd op den duur vertegenwoordigd door de drie wijzen/magiërs uit het Oosten. De Drie koningen, namens de hele wereld. En zij brachten een zegen mee aan het begin van het jaar.

Dus ook dit jaar weer de Driekoningen zegen: namens Caspar, Melchior en Balthasar. Met hun initialen C, M en B, maakte men een nieuwe Latijnse zin: Christus Mansionem Benedicat (Moge God dit huis zegenen). Je kunt deze initialen op de deur van je huis of erboven tekenen en omgeeft ze dan met het jaartal. Je mag ook de onderstaande zegen afdrukken en uitknippen en die boven je deur plakken en je huis besprenkelen met wijwater. Met deze zegening zegen je je huis en ieder daar woont op weg naar een onbekende toekomst.

Moge God ons allen zegenen dit jaar.

Gezegend 2026

Cuno Lavaleije

Eem 7

1273 PC Huizen
035 8886946

cuno66@gmail.com
06 24 69 94 85

Christus + Mansionem + Benedicat.

20 C+M+B 26

Moge Christus + dit huis + zegenen

Genees ons leven, opdat wij beschermers zouden zijn van de wereld
en geen roofdieren, opdat wij schoonheid zouden zaaien
en geen vervuiling en vernieling

(gebed van Paus Franciscus)

Driekoningen

Je bent zo geneigd om de Drie Koningen te zien als vrome Katholieken. En uiteindelijk worden ze ons zo gepresenteerd in de verhalen die rond hen zijn gewoven. Ze hebben het zelfs tot Heiligen geschopt. Maar we moeten niet vergeten dat ze vreemde gasten waren. Ze waren magiërs. Ze waren sterrenwichelaars. Dus ze geloofden dat de beweging van de sterren boven hen, correspondeerde met de gebeurtenissen op deze aarde. En waarschijnlijk waren ze Perzen, ze kwamen uit het Oosten.

Het schijnt zelfs zo te zijn dat de geboortekerk in Bethlehem, als enige bewaard is gebleven door de invallende Perzen, omdat ze op een mozaïek in de kerk de afbeelding van de magiërs zagen, die net zo gekleed waren als zij. En uit eerbied voor die afbeelding spaarden ze alléén deze kerk in de regio.

Maar wat moeten deze vreemden dan in het verhaal van Mattheus?

Mattheus schrijft zijn evangelie voor zijn mede-Joden. Voortdurend dringt hij er in zijn Blijde Boodschap op aan dat Jezus de nieuwe Mozes is, die niet alleen zijn volk, maar de hele wereld bevrijding komt brengen. Hij roept uit: "Zien jullie het dan niet! "

En hij gaat zelfs zover dat hij een voorname rol geeft aan die magiërs. Zij hadden niet de heilige Schrift als aanwijzing. Zij koersten op de sterren. En toch zagen zij het als eerste. Mattheus lijkt daarmee te suggereren: Zelfs de vreemdelingen, de hele wereld, zag het, maar het eigen volk bleef lange tijd blind. In zijn enthousiasme lijkt hij echter iets over het hoofd te zien. Want hoewel magie en sterrenwichelarij in het Joodse geloof worden afgewezen als onwaar en misleidend, lijkt Mattheus hier te zeggen, dat het wel degelijk hout snijdt. De belangrijkste gebeurtenis: de komst van Jezus op aarde, wordt door magiërs in de sterren gelezen.

Zijn magie en sterrenwichelarij dan toch niet vals en misleidend?

In ons enthousiasme dat de hele kosmos meewerkte om het belang van de komst van Jezus aan te wijzen, zijn we vergeten dat het om het geloof in de astrologie gaat. En mensen hebben zich de moeite gegeven om zelfs te kijken naar de ster of de constellatie van sterren in die tijd. De astronoom Kepler rekende zelfs uit dat Jupiter en Saturnus in zicht vanaf de aarde samenvielen en dus een veel helderdere uitstraling gaven dan normaal (maar dat gebeurde 6/7 jaar voor onze jaartelling begon). Maar nog steeds steunt dat op het voor waar houden van de astrologie, de sterrenwichelarij. Namelijk het geloof dat de beweging in de sterren correspondeert met een gebeurtenis op aarde.

Maar zou je het ook anders kunnen bekijken?

Kijk eens in een spiegel. Alles aan het beeld dat wij zien, is anders. Wat bij ons rechts zit, zit bij de beeltenis links. Ik zwaai met links, de figuur zwaait met de rechterhand terug. Wij zijn drie dimensionaal, het beeld slechts twee dimensionaal. Wij zijn actief, het spiegelbeeld is alleen reactief. Toch herkennen we ons beeld als vertrouwd. Dieren echter herkennen zichzelf vaak niet. Ieder voorjaar kwamen er staartmezen, op zoek naar insecten bij de spiegelende glas-in-lood ramen van de pastorie in Blaricum. Woedend en onvermoeibaar tikten ze met hun snavel tegen de tegenstander die ze daar zagen in het spiegelbeeld. Wij mensen echter herkennen ons eigen spiegelbeeld. Dat is een kwestie van aanvaarding en oefening. (Het duurde lang voor ik mijn das in de spiegel kon strikken.)

Zou Mattheus de magiërs ook niet kunnen hebben benadrukt als een spiegel. Ook al zijn ze in alles vreemd aan de Joodse cultuur, je kunt er ook in kijken als in een spiegel. Dan kijk je niet meer naar de ander als vreemdeling, maar als spiegelbeeld, als medemens. En als je op de eerste plaats naar de ander kijkt als medemens en niet als vreemdeling, dan kun je veel leren over de ander en over je zelf. Wij hoeven niet als staartmezen met hun primitieve brein in te hakken op vreemdelingen. Wij mensen hebben het vermogen om iets van onszelf te herkennen in die ander. En dat begint bij de aanvaarding van die ander op de eerste plaats als medemens en niet als vreemdeling. Ieder mens is dan een afspiegeling van jezelf. Die ander is net zoals jij op zoek naar een veilig plekje op deze aarde. En het bewoonbare veilige deel van de aarde wordt steeds kleiner. En ja zoals jij het fijn vindt dat iemand je wat ademruimte geeft, zo kun je je indenken dat die ander het ook fijn vindt als die even op adem kan komen. Vrijheid is eindig, want de vrijheid van de een houdt op bij de vrijheid van de ander. Liefde is echter oneindig. Laten we in het nieuwe jaar lief zijn voor de bekenden in onze omgeving en voor de onbekenden in de spiegel.